

Contactlenzen bij hoornvliesafwijkingen

Deze folder geeft u informatie over de behandeling en met het gebruik van contactlenzen om de gezichtsscherpte te verbeteren.

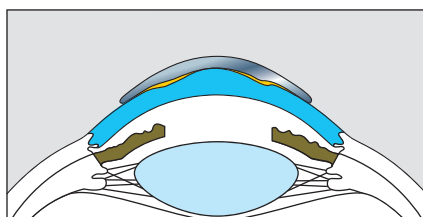
Diagnose

Vormafwijkingen van het hoornvlies (cornea) kunnen een verminderde gezichtsscherpte of klachten over het zien veroorzaken. Een onregelmatige vorm van het hoornvlies kan ontstaan door een plaatselijke verdunning, bijvoorbeeld na een ontsteking van het hoornvlies of bij een keratoconus (zie aparte folder). Ook na een hoornvliesoperatie kan het hoornvlies onregelmatig van vorm genezen. Tijdens het genezingsproces probeert de oogarts de vorm van het hoornvlies zo glad mogelijk te krijgen.

Indien uw hoornvlies onregelmatig van vorm is, of wanneer u bijna hersteld bent van een hoornvliesoperatie, kan onderzocht worden of het dragen van een contactlens een verbetering van de gezichtsscherpte oplevert. Uw oogarts adviseert contactlenzen op basis van het ziektebeeld en de verwachtingen voor het gezichtsvermogen.

Doel contactlenzen

Een contactlens zorgt dat de voorkant van het oog weer een gladde, ronde vorm krijgt (zie figuur 1). De ruimte tussen het onregelmatige hoornvlies en de contactlens wordt opgevuld met traanvocht. De gezichtsscherpte verbetert direct.

- contactlens
- traanvocht
- hoornvlies
- ooglens
- iris

Figuur 1: Door het gladde oppervlak aan de voorkant van de contactlens heeft het oog weer een regelmatige breking van het licht. De achterkant van de contactlens wordt zo goed mogelijk aangepast op het onregelmatige hoornvlies.

Typen contactlenzen

Er bestaan meerdere typen contactlenzen. In overleg met uw oogarts bekijkt u welke type contactlens het beste bij u past.

Kleine en grote zuurstofdoorlatende contactlenzen

Zuurstofdoorlatende contactlenzen zijn de moderne uitvoeringen van de vroegere harde contactlens. Veel patiënten kunnen aan dit type contactlenzen wennen. Dit kost soms wel de nodige moeite en tijd! Dit type contactlens wordt na 1 à 3 jaar vervangen. Als

de corneale contactlenzen niet goed worden verdragen (tolerantie), kan een zachte contactlens tussen het hoornvlies en de corneale contactlens worden gepast om de verdraagzaamheid te verbeteren. Dit systeem wordt het 'Piggy-back' systeem genoemd.

Hybride contactlenzen

Hybride contactlenzen zijn zachte contactlenzen waarin centraal een harde contactlens zit. De zachte contactlensrand zorgt ervoor dat dit type contactlens minder beweeglijk op het oog is. Hierdoor kan het zicht als stabiel worden ervaren. Dit type contactlens is lastiger in te zetten en uit te halen, waardoor het vaak in de beginperiode wat moeizaam kan gaan. De hybride contactlens wordt ieder half jaar vervangen.

Scleralenzen

Scleralenzen zijn grote harde zuurstofdoorlatende lenzen die worden aangepast bij sterk vervormde hoornvliesen of intolerantie voor andere typen contactlenzen. Een scleralens wordt zo genoemd, omdat deze lens op de sclera (de harde oogrok) rust. De sclera is minder gevoelig dan het hoornvlies. Hierdoor is het mogelijk dat de verdraagzaamheid verbetert. Scleralenzen zijn er in allerlei vormen, waaronder ook mini-scleralenzen. Scleralenzen worden na 1 à 2 jaar vervangen.

Zachte contactlenzen

Zachte contactlenzen kunnen soms ook de gezichtsscherpte verbeteren. Voor een patiënt met tolerantieproblemen voor andere typen contactlenzen of geringe vervorming van het hoornvlies, kan dit type contactlens een keuze zijn. Deze contactlenzen worden maandelijks of halfjaarlijks vervangen.

Leefregels

Contactlenzen die op medische indicatie worden aangemeten, hebben vaak bijzonder onderhoud nodig. De kans is groot dat de oogarts u contactlensvloeistof zonder conserveermiddelen voorschrijft.

Het verantwoord dragen van contactlenzen vraagt om discipline. U bent zelf verantwoordelijk voor uw gezondheid door goed de leefregels na te leven. Hygiëneregels moeten zorgvuldig worden nageleefd, net als geadviseerde draagtijden en te gebruiken contactlensvloeistoffen. Door onzorgvuldig met deze regels om te gaan, loopt u een verhoogd risico op irritaties en complicaties (ontstekingsreacties). 's Nachts moeten alle contactlenzen worden uitgedaan, tenzij er met u is afgesproken is dit niet te doen. U wordt uitgebreid geïnformeerd over de leefregels met contactlenzen tijdens een persoonlijke oefensessie.

Tien gouden regels voor veilige omgang met contactlenzen:

1. Was uw handen altijd met zeep voordat u contact maakt met de contactlenzen.
2. Poets, spoel en bewaar de contactlenzen met de aanbevolen contactlensvloeistoffen na ieder gebruik.
3. Vervang de volledige hoeveelheid contactlensvloeistof van de lenshouder iedere dag.
4. Wrijf hierna de lenshouder schoon met een tissue. Laat de lenshouder en de dopjes op zijn kop op een tissue drogen. De lenshouder moet ieder half jaar worden vervangen.
5. Gebruik geen vloeistoffen die over de datum zijn. Contactlensvloeistoffen mogen vaak niet langer worden gebruikt dan drie maanden na openen (zie gebruiksaanwijzing).

6. Gebruik alleen de door de contactlensspecialist aanbevolen contactlensvloeistoffen.
7. Gebruik nooit kraanwater in combinatie met zachte contactlenzen; ook niet om de lenshouder af te spoelen (zie 3).
8. Gebruik geen contactlenzen tijdens zwemmen of douchen.
9. Doe uw contactlenzen altijd uit wanneer u gaat slapen.
10. Draag uw contactlenzen korter wanneer u merkt dat het minder goed gaat dan normaal. Draag geen contactlenzen wanneer uw oog/ogen rood zijn. Laat bij aanhoudende klachten uw ogen controleren door de contactlensspecialist.

Oculenti

Oculenti is een organisatie met ervaren contactlensspecialisten die gespecialiseerd zijn in het aanpassen van contactlenzen op medische indicatie. Oculenti is onder andere in Het Oogziekenhuis Rotterdam gevestigd. Contactlenzen op medische indicatie kunnen voor u, door de medewerkers van Oculenti, bij uw zorgverzekering worden aangevraagd.

Alternatieve behandelingsmogelijkheden

Er bestaat een aantal alternatieve behandelingsmogelijkheden. U kunt met uw oogarts bespreken of u hiervoor in aanmerking komt en welke behandeling voor u op dit moment het meest geschikt is. Daarnaast kunt u met uw oogarts bespreken hoe u eventuele medicatie ten tijde van het dragen van de contactlenzen het best kunt gebruiken.

Terugverwijzing

Het Oogziekenhuis Rotterdam verwijst u graag terug naar uw eigen oogarts (in uw eigen regio), zodra dit oogheelkundig verantwoord is. Dit geldt ook voor patiënten die op eigen initiatief voor een 'second opinion' naar Het Oogziekenhuis zijn gekomen.

Patiëntenvereniging

De Hoornvlies Patiënten Vereniging is een patiëntenvereniging waar u terecht kunt voor lotgenotencontact en verdere praktische informatie over uw aandoening. U kunt contact opnemen met de Hoornvlies Patiënten Vereniging via www.oogvooru.nl of telefoonnummer 030 200 63 45.

Meer info

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, noteer deze en stel ze bij een eventuele volgende afspraak of neem contact op met de corneaverpleegkundigen via de telefonische helpdesk. Zij zijn elke werkdag bereikbaar tussen 10.00 - 11.00 uur en tussen 12.30 - 13.15 uur op het telefoonnummer 010 402 33 08.

De informatie in deze patiëntenfolder kunt u terugvinden op www.oogziekenhuis.nl.